

Richard Hardmann, kendur oljumaður:

Føroyar kunnu verða sjálvbjargnar við orku

– Talan kann gerast um eina olju”bonanzu” verður olja funnin í summum ella næsta ár. Men tittan mun til um títinna olju, so eiga føroyingar at gerast so sjálvbjargnar við orku sum tilber, og tað er m.a. við at troyta egnar orkumøguleikar, eitt nú við at samskipa vindmyllur við pumpuskipan í vatnbyrgningum, sum skotið er upp at gera í Vestmanna

ORKA
 Jan Müller
 jan@sosialurin.fo

– Eingin ivi er um, at Føroyar kunnu spara nógva orku og troyta nógvar alternativar orkumøguleikar í framtíðini, nú oljuprisurin er so høgur og tyngir samfelagið so nóg sigur Richard Hardmann, fyrrverandi stjóri í Amerada Hess og í dag stjóri í Atlantic Petroleum UK og mælir hann føroyingum til umframt at leita eftir olju eisini at gera fløgur í alternativar orkukeldur.

Hann var millum luttakararnar á olju- og orkuráðstevnu í Norðurlandahúsinum í farna mánað. Hann heldur, at hetta var ein sera positiv og góð ráðstevna, har vit rukku víða um, frá oljuvinnuni og trupulleikunum í dag til vónirnar til framtíðina. Ráðstevnan boðaði frá, at her er nógvir virkseimi og kreativitetur, og tað er sera gott.

Richard Hardmann er sera spentur um úrslitið av komandi boringum á landgrunninum og sigur, at føroyingar kunnu eisini vera á gáttini til eina ógíliga spennandi tíð, ja sum hann málber seg, eina ”bonanza”. Men hóast tað verða gjørd stór oljufund, so eigur

áhugin fyri alternativu orkuloysnunum ikki at minka.

Honum dámdi so væl ætlanin hjá felagnum Røkt í Vestmanna, sum vórðu umrøddar á ráðstevnu, at hann vil avgjørt mæla føroyskum orkumyndugleikum vísa teimum áhuga og vælvild. –Tað var ein sera spennandi og frameftirhyggjandi verkætlan, har tú samskipar pumpuskipanir og vindmyllur. Um eg var tit, so hevði eg brúkt øll høvi at fingið vindorkuna at sampakka við eina slíka pumpuskipan. Hetta er avgjørt tað rætta, og tit vilja fáa stórar fyrimunir við slíkari menning.

Richard Hardmann, sum hevur arbeitt í oljuvinnuni alt sítt lív, sigur, at var hann føroyingur, so hevði hann ynskt at sæð einar framtíðar Føroyar, sum eru so sjálvbjargnar á orkuvinnum, sum tilber.

Oljan og framtíðin

Og hann heldur fram: –Oljan fer at vera eitt virðismikið

og avmarkað tilfeingi í framtíðini. Í dag er ikki møguligt at seta nakað í staðin, eitt nú tá tað snýr seg um flutning. Fyri Føroyar merkir tað m.a., at tú hevur einki at skifta oljuna út við hjá skipum og flogfórum. Tú kanst móguliga útskifta hana við flótandi gass, men tað gerst ikki her og nú.

Richard Hardmann sigur annars, at vit eru við at koma til eitt vegamót, har vit ikki finna meira olju. Serfrøðingar eru ymskir á máli um henda spurning. Sjálvur heldur hann, at toppurin verður náddur í 2012, plus ella minus 8 ár. Tað kann tískil vera nú ella í 2020. Almenna hugsanin hjá stóra oljufelagnum Chevron er, at tað verður eitt hæddarpunkt verður í 2010, men tað krevur so, at tað verða sera høgir oljuprisir.

Um oljuprisurin kollapsar fer man ikki at leita eftir olju í sama mun, og teir høgri prisirnir fyri at leiga boripallar fara at lækka. Høgi oljuprisurin skundar undir leitning í kostnaðarmiklum

Richard Hardmann, stjóri í Atlantic Petroleum UK var sera vøgdur við oljuráðstevnu í Havn í farna mánað og heldur, at føroyingar eru sera kreativir og eiga vit at gera hugskot og ætlanir innan alternativar orkukeldur til veruleika

Mynd Jan Müller

økjum so sum Føroyum í lötuni. Fyri brúkararnar vil prislækkning koma væl við uppá stutt sikt, men fyri oljuútboðið hevði hetta ikki verið gott.

Keypið oljufelt

Sjálvur hevur Richard Hardmann eini góð ráð at geva

føroyingum, tað ræður um at fáa nokað sín oljutørv í framtíðini, ein tørv, sum fer at verða leingi aftrat, uttan mun til um tú fer yvir til viðvarandi orkukeldur.

– Finnur tú ikki olju sjálvur at nokta framtíðar tørv, so mást gera eina avtalu um at fáa olju. Og tað kanst tú m.a. gera við at keypa eina oljukeldu ella part av henni.

Hann visir á, at danir hava keypt ein part av Ormen Lange gassfeltinum, so teir hava tryggað sær 10 ára gassleveransu til Danmark, so hví skulu ikki føroyingar keypa ein part av einum oljufelti eisini og visir til, at Atlantic Petroleum hevur útvegað sær lut í oljufeltum longu. Kanska skulu almennu Føroyar gera eina avtalu við Atlantic Petroleum leggur hann aftrat.

– Sum stjóri í Atlantic Petroleum UK er tað nettupp ein slíka avtala eg vildi sæð. Tit mugu liva við ótryggleikanum í fiskiflotanum. Við slíkari avtalu kundi man minka ella sloppið av við henda ótryggleikan ella ikki verið so bunding at øðrum.

Spennandi tíð

Annars heldur Richard

Hardmann, at tað sær sera spennandi út hjá føroyingum, tá hugsað verður um at finna egna olju eisini, tó at einki enn er avgjørt.

– Brugdan, sum verður borð í summum, er ómetaliga áhugaverd. Ikki minst tí, at man her roynir nýggjar leiðir. Eingin kennir úrslitið. Sagt er at 23% móguleiki er fyri, at tað eydnast. Eg veit tað ikki. Tað kann vera 1% ella 60%. Eg veit tað ikki. Tí mugu vit bora fyri at finna út av tí.

– Nú hevur tú fylgt oljuleitningini við Føroyar so leingi, er tú framvegis bjartskygdur um, at vit finna oljuna?

– Eg haldi, at fundini, sum eru gjord í seinastuni, t.d. Cambo og Lochnagar/Rosebank vísa okkum, at vit tosa ikki bara um J-basengið, tvs. økini niðri í landssynningshorninum á landgrunninum. Vit mugu hyggja eftir øllum turru brunnum á Atlantsmótinum, tá vit evaluera hetta og hyggja frameftir. Eg haldi ikki, at vit nóg greitt vistu, hvat vit gjørd, tá vit borðu fyrstu brunnum. Vit eru nústáðni við at læra nakað. Og eg trúgvi at tøkni eisini er á okkara síðu. Seismikkurin sum Statoil legði fram fyri okkum á ráðstevnu niðri, hvussu langt vit eru komin.

Jú eg eri meira bjartskygdur. Og tað at oljuprisurin er høgur hevur eisini nógva at siga fyri leitningina.

Annars fegnast hann um, at áhugin fyri at arbeiða hjá oljufelagum í dag er nógvir størri enn hann hevur verið, kanska tí at tey ungu fólkinu kenna tað sum, at henda vinna ikki er so ”dálkandi” og tískil ikki longur við at koma í ringt orð, sum áður.

Richard Hardmann er javnann í Føroyum fyri at tósa við fólkinu hjá Atlantic Petroleum her. Í gjár var hann á eini slíkari stuttari vitjan.

Stjórnin á røkt í Vestmanna, suym greiddi frá ætlanum at samskipa vindmyllur við eini pumpuskipan, tosar við Súsonnu Sørsensen frá Jarðfeingi og umboð fyri Íslandsku sendinevndina, id varð við á olju- og orkuráðstevnu herfyri

Mynd Jan Müller